

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002083

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-06-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 454 від 07.08.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Римар Алла Ананіївна

2. Alla A. Rymar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 091

Назва наукової спеціальності: Біологія

Галузь / галузі знань: біологія

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Біологія та біохімія

Дата захисту: 22-07-2025

Спеціальність за освітою: Біологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9432

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.41.15

Тема дисертації:

1. Структурно-метаболическі зміни легень при експериментальному канцерогенезі та за умов корекції
2. Structural and metabolic changes in the lungs during experimental oncogenesis and under conditions of correction

Реферат:

1. Дисертація присвячена з'ясуванню морфологічних та функціональних змін структурних компонентів легень за умов змодельованої диметилгідрозин дигідрохлорид-індукованої (ДМГ-індукованою) аденокарциноми товстої кишки *in situ*. Вивчено коригуючий вплив наночастинок Au/Ag/Fe при індукованому канцерогенезі на компоненти легень білих щурів. Із застосуванням комплексу гістологічного, гістохімічного, імуногістохімічного, морфометричного, електронномікроскопічного, біохімічного та статистичного методів дослідження встановлено особливості змін структурних компонентів легень в нормі та за умов змодельованого канцерогенезу. Досліджено, що деструктивно-дегенеративні зміни судин, бронхів, респіраторного відділу легень відбуваються на тлі значних метаболических порушень. Визначено, що ступінь морфологічних та метаболических змін легень дослідних тварин залежить від впливу канцерогена та

терміну спостереження. За умов змодельованого канцерогенезу товстої кишки *in situ* доведено коригуючий вплив наночастинок Au/Ag/Fe на структурні компоненти легень. Їх використання позитивно впливало на зниження проявів ендогенної інтоксикації, а відповідно сприяло відновленню морфологічного стану судин, бронхів, респіраторного відділу легень дослідних тварин.

2. The dissertation is devoted to the study of morphological and functional changes in the structural components of the lungs under conditions of modeled dimethylhydrazine dihydrochloride-induced (DMH-induced) colon adenocarcinoma *in situ*. The corrective effect of Au/Ag/Fe nanoparticles on the lung components of white rats during induced carcinogenesis. Using a complex of histological, histochemical, immunohistochemical, morphometric, electron microscopic, biochemical and statistical methods, the peculiarities of changes in the structural components of the lungs in normal and modeled carcinogenesis were established. It was found that destructive and degenerative changes in the vessels, bronchi, and respiratory portion of the lung occur against the background of significant metabolic disorders. It has been determined that the degree of morphological and metabolic changes in the lungs of experimental animals depends on the carcinogen exposure and the observation period. The corrective effect of Au/Ag/Fe nanoparticles on the structural components of the lungs was proved under the conditions of modeled colon carcinogenesis *in situ*. Their use had a positive effect on reducing the manifestations of endogenous intoxication, and, accordingly, contributed to the restoration of the morphological state of blood vessels, bronchi, and the respiratory portion of the lung of experimental animals.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Ryamar AA, Nebesna ZM. Features of ultrastructural changes in the alveolar wall of the respiratory portion of the lungs under conditions of chronic endogenous neoplastic intoxication and corrective effect of Au/Ag/Fe nanoparticles composition. *Bulletin of problems in biology and medicine*. 2024;4(175):579-589 <https://doi.org/10.29254/2077-4214-2024-4-175-579-589>
- 2. Римар АА. Порушення редокс-гомеостазу у тканині легень за умов ДМГ-індукованої аденокарциноми товстої кишки. *Медична та клінічна хімія*. 2024;(4):30-37. <https://doi.org/10.11603/mcch.2410-681X.2024.i4.15117>
- 3. Ryamar AA, Kvasha MO, Ohinska NV, Andriichuk IYa, Hetmanyuk IB, Nebesna ZM, Soroka YuV, Lisnychuk NYe. Changes in redox homeostasis in lung tissue under conditions of dmh-induced colon adenocarcinoma. *The Odesa Medical Journal*. 2024;5(190):17-23. <https://doi.org/10.32782/2226-2008-2024-5-2>
- 4. Ryamar AA, Nebesna ZM, Ohinska NV, Kulbitska VV, Hetmanyuk IB, Lisnychuk NYe. Histological and histochemical changes in the bronchial tree of the lungs of white laboratory rats under conditions of chronic endogenous neoplastic intoxication. *World of Medicine and Biology*. 2024;4(90):208-211 <https://doi.org/10.26724/2079-8334-2024-4-90-208-211>
- 5. Римар АА, Небесна ЗМ, Андрієшин ОП, Якубишина ЛВ, Грималюк ОІ. Ультраструктурні зміни аерогематичного бар'єру легень при експериментальному канцерогенезі. *Матеріали підсумкової LXV науково-практичної конференції Здобутки клінічної та експериментальної медицини; 2020 Черв 9; Тернопіль: Укрмедкнига; 2022, с. 105-107.*
- 6. Римар АА, Небесна ЗМ, Гетманюк ІБ, Крамар СБ, Шутурма ОЯ, Довгалюк АІ, Тупол ЛД. Субмікроскопічна реорганізація альвеолярних макрофагів легень за умов хронічної ендогенної неопластичної інтоксикації. В: *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю Морфогенез та регенерація (III Жутаєвські читання) 2023 Квіт 20-21; Полтава, 2023.*

с. 66-9.

- 7. Римар АА, Небесна ЗМ, Лісничук НЄ, Крамар СБ, Огінська НВ. Ультраструктурні зміни альвеолоцитів II типу респіраторного відділу легень за умов змодельованого експериментального канцерогенезу. В: Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини. 2023 Жовт 19-20; Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс»; 2023. с. 131-133.
- 8. Римар А, Небесна З, Лісничук Н, Огінська Н, Гетманюк І. Ультраструктурні зміни гемокапілярів легень білих щурів за умов змодельованого онкогенезу диметилгідразином гідрохлоридом. В: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю Актуальні питання морфології, присвяченої 100-річчю від дня народження проф. Лева Михайловича Личковського. 2024 Трав 17; Львів, 2024. с. 203-205.
- 9. Римар АА., Крамар СБ., Небесна ЗМ., Лісничук НЄ., Кундеус СО., Іванчук І.М. 8-ізопростани: універсальний маркер оксидативного стресу та запалення за умов експериментального канцерогенезу. В: Матеріали ІХ Національного конгресу патофізіологів України. 2024 Верес 19-21; Івано-Франківськ, 2024. с. 146-149.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U100070

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Небесна Зоя Михайлівна
2. ZOIA M. NEBESNA

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6869-0859

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білаш Сергій Михайлович
2. Sergiy M. Bilash

Кваліфікація: д.б.н., професор, 14.03.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-8351-6090**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Полтавський державний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 43937407**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна**Форма власності:****Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Розова Катерина Всеволодівна
2. Kateryna V. Rozova

Кваліфікація: д. б. н., пров.н.с., 03.00.13**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-6266-4617**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут фізіології імені О. О. Богомольця Національної академії наук України**Код за ЄДРПОУ:** 05417093**Місцезнаходження:** вул. Богомольця, буд. 4, Київ, 01024, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Яремчук Ольга Зеновіївна
2. Olha Z. Yaremchuk

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-5951-1137**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лихацький Петро Григорович

2. Petro G. Luhatsky

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0021-782X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фіра Людмила Степанівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фіра Людмила Степанівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Левандовська Н.М.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна